

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Évi hára	05 kr. (70 fillér.)
Három hónapra	15 kr. (150 fillér.)
Védőkire postán:	
Évi hára	05 kr. (1 kor. 80 fill.)
Három hónapra	15 kr. (150 fill.)
Hal hára	4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.

Felétős szerkesztő:
KUN BÉLA.

Villamos szerencsétlenség. — Rabló cigányok.

Jegyzetek.

Nagyvárad, december 1.

Néppárti forrásból jelentik, hogy számos főpap nagyobb összeggel belépett az „Országos Magyar Gazdasági Egyesületbe.” Főpapokról van szó, a néppárti forrás tehát ezáltal igazán megbízható.

Vegyük hát tudomásul a dolgot és rebegjük el a helyzethez illő áhitattal: hála istennek Most tehát együtt vannak. Csodáljuk, hogy ő eminenenciák eddig még nem voltak benne a nagybirtok harci szervezetében. Annál nagyobb elragadtatással látjuk őket most „nagyobb öszszekkel” belépni. A szövetséges, a kastély és a paplak retentences erejű szövetsége tehát kézen van és most aztán jöhet az a bizonyos küzdelem, amelyet a dolgozó rétegek jogaikért vívnak. Ők állnak eléte.

Mert nagyon dolog az apostoli szeretetet a nép iránt, de a profit szeretete még nagyobb. Mert szép dolog áldást hinni a népre, de olcsón dolgoztatni még szebb. Ezentul rendben lesz a dolog. A toloncolásokat elvégzik a nagybirtok különböző állami szolgálói, az áldást pedig ráeregek a főpapok. Mielőtt a csendőrök utnak indulnának, Zichy püspök megáldja a szunyoraikat és mikor visszatérnek Csáky püspök celebrál hálaadó istentiszteletet. A gépezet gyönyörűen működik és a hívő lélek kedvtelással nézi ezt.

Szép napok előtt állunk. A latitudinusz és a hold kétegyesülék és most már rendben van a hit, az erkölc és a társadalmi rend ügye. Hogy is lehetne itt baj, mikor vármegyénk nagypapja, gróf Wenckheim Dénes és a történelmi csatlályok hozzák a kulikat és Majláth a főpapot karólán szállítja a malasztalozóhoz.

Hát csak rajta! Adjátok el a magyar parasztot, a magyar Al-

földet — a kuliknak! Értetek hozzá — nemes urak!

Egy képviselő, aki néha kellemetlenül igaz és találó dolgokkal zavarja meg a magyar parlament szellemi lomhaságnak mocsarát, a napokban azt mondta a képviselőházban: a honvédségi pótlóvak elartásáért egy korona nyolecban állított állapot meg a költségvetés ugyanakkor, amikor a lípómezei té halyódban elhelyezett elnehetőgek gyógyítására nyolcvan fillér jut.

Nem mindig igazságosak az ilyen szembeállítások, de ez az egy igaz, igazságos, találó, sőt szimbolikus jelentőségű. Ez a kis antitezis: képe az egész mai Magyarországnak, az ural, nagybirtokok, latitudinusz, agrár Magyarországnak. A lovak pályáitja itt százezer korona; az irótlók pedig rossz néven veszik, ha százezer koronás vinkumot kötnék ki maguknak. A lovak gyógykezelését régen államosították, az emberekéről sincs a jockeyk százezerket keresnek, a birák és tanítók majdnem koplálnak. Szemere Miklós ünnepekt politikusi, Herby Ferencet, a kaszai tanítóit felfüggesztették az állásától, A lövényesztés virul, az emberek közül helvener hal meg évenként tüzöveszben. Lóországot csinált Magyarországból a nagybirtok. És az összes dolgozó elemek közeledő nagy szabadságharca számára nem lehet jobb jelszót ajánlani ennél:

— Le a ló-uralommal! — Magyarország az embereké! . . .

Polónyi beismerés. Polónyi, a fő-főpüspök-ér a Ház ma útszen brisimerte, hogy a kormány tagjai az ő rábeszélésére vállalták a minisztereket. Tehát tény, hogy az egész „nemzeti korszakot annak köszönhetjük, hogy a Polónyi irók bevételeinek nagybőrdőrs volt szükségé. Olyan is ez a „nemzeti korszak”.

Bánffy támad.

Wekerle a kereskedők ellen.

Dühög az agrarizmus.

— A képviselőház ülése. —
— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Buda pesti, december 1.

Ma is még a kereskedelmi tárcá költségvetése volt soron. Az előző előterjesztések után Darányi Ferenc jegyző jelentette, hogy Balogh György Nagy György és Hodász Mihály je lentettek be újabb interpellációkat.

Az előző: Javasolja, hogy az interpellációkra a Ház fél 3 órakor térjen át.

Hentaller Lajos: Indítványozza hogy 1 órákor térjen át az interpellációkra.

A Ház úgy határozott, hogy az interpellációk tárgyalását fél két órakor kezdi meg.

A kereskedelmi költségvetés.

Daró Bánffy Dező: A költségvetéshez szól, de a most lefolyt vitára is tesz megjegyzést a igazat ad az előzőnek, aki a házaszabályok szerint jár el. Engedelmet kér, hogy szabadságot vegt magának . . .

Madarász József: Labanvélemény?

Az előző: Madarász képről úrat rendreutasítom.

Madarász József: Nagyon örülök ennek. (Derűtlenség.)

Az előző: Figyelmeztetem a képviselőt azt, hogy az én nyilatkozataimmal nem szabad felvennie!

Báró Bánffy Dező: Kossuth programja nagyon gazdag és megvalósulása páratlanul szép perspektívái nyit meg. Ő a jelen kormánynak nem a háta mögött ülő, abszolút támogatója, de a gazdasági önállóság felé törekvőben veve egy uton fog haladni. A nemzeti közdelemmel kielégítő eredményt nem érünk el, mert a kizűzött céjait meg sem közelítettük. A katonai kérdéseket félre kellett tenni, a gazdasági téren térvényesítési megközelítést a kereskedelmi szerződésekkal kezünk.

Felkiáltások: Nagyon helyesen mondja.

Báró Bánffy Dező: Nekünk ma már tisztában kell lennünk a helyzettel a megközelítéssel meg kell hozni a határozatunkat. Ha mi a döntést elhalasztjuk az 1917-ik évet megelőző évre, biztosra vehetjük, hogy annak idején megint nem fogunk vámsorompókat felállíthatni, mert ha

a szituáció már most nem fikszirozik, akkor az másra is fog hasznára kialakulni. A magyar állam költségvetése európai szintűség és a 67-es alapon is fejlődhetünk, katonai és gazdasági alapon is a teljes függetlenség felé. Wekerle az alkotmánypárti értekezleten olyasformát mondott, hogy a közvetlen megválasztás ellen a verziója van s a fogyasztó és termelőt kell egymással közvetlenül kapcsolatba hozni. Nem tudja, mondta-e pontosan így a dolgot Wekerle, ha nem, úgy ő sem mond semmit.

Wekerle Sándor: Jó is lesz! (Derűtlenség.)

Báró Bánffy Dező: Ha mondja, úgy konstataálna kell, hogy ez lehetetlen álláspont, mert közvetítő kereskedelem nélkül nincs gazdasági fejlődés. Annak legfőbb megválasztásból, nemzetből való tételésről gondoskodni.

Hock János: Ez az okos álláspont!

Báró Bánffy Dező: Pénzügyi önállóságunk bekövetkezésével azonnal részről rémkérek festésével akarnak visszatartani, Ő azt hissi, hogy itt lehetnek ugyan némi más jelenségek, de hatásuk csak múló jelenségek és gazdasági önállóság pénzügyi önállóság nélkül lehetetlen. A bank-szabadságon 1910 december 1-ig tart s ez tovább meg nem újítható. Itt van gazdasági önállóságunk legfontosabb pontja; ha itt engedni, minden törekvésünk dugába dől. Hiszen, hogy vannak túlan nehézségek az átmenet dolgában, de azokat is kell gyúrni. Azt hiszi, itt van az idő, hogy be kell vinni a közönség tudatába, hogy Ausztriától pénzügyi téren függetleníteni kell magunkat, különben gazdasági önállóságunkat el nem érhetjük soha.

Wekerle Sándor: Az előttem szóló képviselő ur a közvetítő kereskedelmet illetőleg olyan tendenciát vagy álláspontot képvisel, amelyek az én gazdasági megválasztásomban merőben ellentétben állnak.

Báró Bánffy Dező: Nagyon érvedek!

Wekerle Sándor: A kereskedelmi hasznát előnyös voltát velem szemben igen felsőrevesz, megfertie a képviselő urnak, hogy felolvassó során is fejegettem már az itt fennálló tudományos ötleteket s azt az álláspontot foglaltam el, hogy a kereskedelemnek, mint gazdasági tényezőnek, mint termelő tényezőnek, mint a nagy jogomlóságának, akkor, mikor az áru a termelőtől a fogyasztó piacra viszi s közvetítés által az áru értéket emeli. (Derűtl-

HASZNOS ÉS ÉRDEKES KLEIN TESTVÉREK

vászon- és női-dívat áruházában
Szent-Ánnyai-tér, Holdas-templom mellett.

Ingyen adunk egy 120 K értékű varrógépet, 21 K önköltségünk megtérítésével! mindazon vendékek, akik, üzletünkben, bármily kis tételünkért is, 400 koronát vásárol. Őszi szövetek, selymek, blous-kelmék, díszítési cikkek, szőrmearuk, választéka elmerőst keltenek vendékekben. Olcsó árúinkat és megbízható kiszolgálásainkat nagyszámú vendékek igazolják. — Helyi és vidéki telefon 584.

ség.) Azok a körök, melyeket védelmébe akart venni, listában vannak felsorolva. Engéde meg nekem, hogy részletesen várd csak akkora bocsátokozom vele, ha megkezezi a szakértőt és azok argumentumait. (Derűtlenség és helyeslés.)

Gieszevint Sándor és Lázár Pál felszólalása után a Ház áttért az intézményekre.

Ezután Dolányi Géza: A nemzetiségiek felé forduló kijelentés, hogy a nemzetiségiek a gyűlölet alapján működnek.

Maniu Gyula: Személyes kérdésben szót kér.

Elnök nem adja meg a szót.

Maniu: Az elnök ur visszatér jóvával. Alig szót így Maniu, a függetlenségi párt képviselői feljebb rohantak. Nagy György már feleje akarja emelni kezét, de a többiek visszatartották. Az elnök e nagy lármá közben bezárta az ülést.

A miniszter munkást pártol.

Kossuth Ferenc szíve.

Ilyen a koalíciós szociálpolitikai

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, dec. 1.

Hogy a koalíciós kormány mily keveset törődik a szegény emberek dolgával, — példa rá egy szegény felsődarnai gépész esete. A legkésőbbetjő nyomor készítette arra, hogy Kossuth ex szociálpolitikai magas híve elé forduljon, — de az elutasításnak a legdrágább formáját alkalmazzák a szerencsétlenre s lakásokkal dobatták ki, a mikor csak alacsonyabbért bérté azt, amit helyes joggal követelhetett volna.

Íme az eset, a maga ideig valószínűsége:

A felsődarnai aszfaltgyár sodrony telepén tizenhét óta szolgáló gépész minőségben Szabó József. Egy napon munka közben a gép szíjja elharapta egyik kezét. Hosszu ideig diét és halál között fektet a kórházban s mikor csomak karral, felgyógyulva ültelkezett a gyártelepen, a vállalat vezetői nem akarták többé akceptálni, felesleges hozzászólás után azonban még szíjja újra felvették, de bérből minden héten tetemes összeget levonak. A szerencsétlen ember így családjával együtt a legnagyobb nyomorba jutott. Az asszony a végzettségét felhagyta Budapestre és kihalgatásra irakozott fel Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez. A miniszter magas színe elé még nem tudott bejutni. Mindézt azt a választ kapta, hogy már betelt a létszám, nem engedhetik be a kihalgatásra. Később bebeszélésben a miniszter magán lakására ment, itt azonban a lakások egyszerűen kidobták az alkalmatlankodó asszonyt, aki sirva jött vissza Darnára s innét írta egy szíve

ható instanciát a miniszterhez. A kérvény mellett elküldte bna férje arcképét is, hogy meggyőződhessen a család létezéséről helyzetéről maga a miniszter is.

Hibába való volt minden. A szíveható sorok, nem indították meg az intézők közvéit. Vissza jött az írás azon módon, ahogy felküldte azt a szerencsétlen asszony. A hatálpírá mégis írárt Saterényi államtükár ur, hogy ha baja van, hát csak forduljon az I. foku iparhatósághoz. Az majd megteszi azt, ami éppen lehetséges. Különbön pedig nem hiszi, hogy a gyár igaztalanul járt volna el, nem hiszi, hogy igazak a kérelmek felhangoztatásnak.

Igy intézik el a szegény embereket, dolgot, baját, az Ur 1906-ik esztendőjében, a koalíciós kormány dicső uralma alatt.

Többeteg szanatórium Nagyváradon.

Van már pénz reá.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, dec. 1.

A nagyváradi többeteg szanatóriumának kérdése határozás lépésel haladt előre. A miniszter harmincezer korona év állami szubvenziót ajánlott fel s ez az összeg már ugyazalván garancia arra, hogy rég nélkülözött fontos emberbaráti intézmény a megvalósulás stádiumába lépjen. A harmincezer koronából már felépít állítati a beteggyógyító és a legújabb népszanatóriumban s így a lehető legrövidebb idő alatt átadhatják hivatalosan a Nagyváradon és Bihar megyében oly nagy fontosságú intézményt.

Az állami szubvenzió kivül, a társadalm minden rétegében megindult mozgalom is nagyban elő fogja segíteni a fontos ügy diaratát. Már eddig is a legnagyobb lelkesedéssel kareáltak fel a szanatórium létesítősének kérdését, — de ez akció fokozására még egyesület is alakítanak, melynek célja lenne a tüdővész elleni védekezés minél szélesebb rétegben való előmozdítása. Az új humánus egyesület, már e hó 9-én meg is tartja alakuló gyűlését. Tagokul már is terjedtek számmal irakoztak, köztük a vármegye társadalmának ugyazalván minden vezető ember is. Az alakuló gyűlésen hit szerint gróf András Gyula belügyminisztert kéri fel védelméül; ki eleve megígérte, hogy e fontos törekvésnek teljes erejéből szívesen cinkál propagandát a maga hatáson körében.

Az első többeteg szanatóriumát nem lehetetlen, hogy már a nyári folyamán megnyitják a nagyváradi

hegyek egyik kies vidékén s nagyszámú keresethet fel a gyógyuló helyet a sajos, Nagyváradon oly kiterjedt beteggyógy szanatórium bérére.

Debraceni főhadnagy panasza.

Egy nulla, amiből bünpör le t.

Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, december 1.

Egy csomó mentelmi jelentést osztottal ki tegnap reggel a tisztelt honatyák között. Csak egy feltézer egy felé kezdődött a képviselőházi ülés, maradt hát idő bőven a jelentések tanulmányozására.

Az egyik dokumentum kinos, kellemetlen dolgot szelített. Egy nulláról szól, amelyet Fogarassy Zsigmond egy barátjának Halassy Tibor volt nagyváradi huszárfőhadnagynak hozzá intézett levelebe beletett, csodálatos a levőben feltüntetett 4000 koronából kerek negyvenezer koronát.

A csekély harminezhatezer koronás differenciát Halassy a bíróság elé vitte, ahol a magánokiratbani státus címén bünyvő feljelentést tett Fogarassy országgyűlési képviselő ellen. Az eljárást a szatmármérei törvényszék vádatársa beuzenlette ugyan, de a királyi ügyész az ellen felnyomozást jelentett be s a debreceni királyi főügyész Fogarassy Zsigmond mentelmiügyének feltélgészését kérté.

A mentelmi bizottság Fogarassy kiadását javasolja.

H I R E K.

* Nincs többé hétfői lap. A hétfői újság akkor készült eddigéle, amikor mindenki élvezte a vasárnapi munkaszünetet, csak az újságíró tolla percelgett, s a betűszedő sorzóján gyűlték a világhosszterjesztő ólomkatonák. Most, hogy a nyomdász-munkásoknak új árszabálya december elsejével életbelépett, lehetetlen van téve a hétfői lap megjelenése minden olyan újságra nézve, amely nem s z o m b a t o n akarja elkészíteni a hétfőn megjelenő számát és tiszteletlen akarja tartani a munkásoknak a vasárnapi munkaszünetre való s az új árszabályban szigorúan kikötött jogát az Előre, mint radikális újság, amely küzd a modern szociális törekvés megvalósításáért, nem teheti meg azt, hogy ellene szegüljön a munkásság jogos kivánságának, megfossza őket a vasárnapi munkaszünetétől, de meg s z o m-

baton készült hétfői újsággal sem akarja becsapni olvasóit, épen ezért nem jelenik meg többé a hétfői napon. Az elmaradt számért kárpótlásul rajtaszélünk, hogy ezután is minél frissebb, élénkebb tartalommal szolgáljunk olvasóinknak a hét többi napján.

* A Szabad Lyceum előadása. A nagyváradi Szabad Lyceumnak holnap délelőtt tizenegy órakor lesz a második előadása a várososházi bizottsági termében. Ez alkalommal Konkó Bóia dr tart felolvasást a fejlődésről.

* Házasság. Pényes esküvő volt ma Nagyváradon. Me dvigy Gábor dr. az úg védi kar egyik legképzettebb tagja esküvőt örök hűségű Hlatkó Endre szőcséges, nagyműveltségű leányának. A polgári esketés délelőtt volt, adóltán történt az egyházi szertartás az olaszit templomban, ahol Széchenyi Jenő egyházkörmök eldotta meg az ifjú párt, szép beszédet intéve hozzájuk.

* A sorozások. November huszhatodikán előadást a sorozások és tegnap érték végett. A sorozás a Tolóvárlaktanyában ment végbe a polgári és katonai hatóságok jelenlétében. A nagyváradi állíttáskötelező közül besorozták a legények 30 százalékat, a vidéieké közül 60 százalékat. Számoltás eredménye, de egyzsminden fényes bizonyossága annak, hogy a népi fiai nyomor, a súlyos közterhek folytán már gyermekkorukban elcsatynulnak, aki pedig erős szervezettel, az kivándorol az új világba, ahol nem sajnnyargatják felesleges terhekkel, megbecsülik a munkáit.

* Uránia előadások. Tanulmányos és érdekes előadások tart napok óta villányferré bereadott Uránia vetítőgéppel Mikusay József polgári isk. tanár az iskola díszterében. A múlt héten az öt ember életét mutatta be 45 kápión érdekes és vonzó szabad előadás mellett, e héten pedig Budapestet 68, szép világos, 6 méter magas 6 méter széles képekben. Az előadást eddig megtekintették a rest iskola, a közs. polg. leány és hű iskola, a mint halujuk a jövő héten az elemi iskolák, fogják megtekinteni és meghallgatni a tanulmányos előadás. Ötáandán volna, hogy az érdekes előadások a felolótók részére is hozzáférhetővé tessenek. Az előadások tisztá jövedelme az iparos ifjúsági egyesület pénzára gyarapításra fordultatik, mivel ennek tulajdonát képezi a vetítő gép és a szükséges felszerelések.

* A közegyi iskolák fejlődése. Rohamosan fejlődik a város; a legjobban meglátszik az új iskolák, a hol minden évben 4—5 új osztályt kell felállítani. Most egy új iskola csoport alakulásiórát adunk hírt; a kihívórosi iskola csoport ez, amelynek már 5 népes osztálya van. Az osztályok a jövő tavaszig bérhá-

Lukács Aladár

Nagyvárad, Fő-utcán, az Orsolya szűzek bérpalotájában.

Mérték után készítik férfi fehérmunkéit, teljesen uri kelengyékét és angol női blusokat. Raktáron tartok kalap, keztyű, zsebkendő, nyakkendő és férfi divat újdonságokat.

zakban vannak elhelyezve. A tavaszon a városi tanács ide is megfellelő új iskolát épít. Az új iskolaszöveteg igazgatójánál Rimler Károly polgármester, iskolaszéki elnök, Bodnár János közs. tanítót, az ismert nevű tanügyi írórt nevezte ki.

f. A pórtartalékosok sorsdátolása. Közudomán, hogy a kormány elhatározta, hogy azok a pórtartalékosok, akiket az ex-lex idején szolgálati idejére hívtak be, — segítségnyújtásban részesülnek, kártalanítva lesznek. Jelekfaussy miniszter ma körendületben hívja fel a hatóságokat a pórtartalékosok összehívására és a névsorok kiűzésére. Mindenképpen a kifüggesztett kimutatók ellen felelősséget lehet az illető hatóságnál december 14-ig.

Az italmérők adója. A pénzügyigazgatóság ma átirathaméltatott a városi tanácsot, hogy L. hó 18. és 19-án a pénzügyi palota I. emelet 16. sz. termében ülés lesz, melyen az italmérők illetékéről elvontított felelősök kerülnek tárgyalásra.

Villamos szerencsétlenség. Ma délután negy óra után a 7. sz. villamos kocsi elött az alatti menni a Hémer-téren a sáncok Jákab András favágó napzármas a vállán vitt favágó kocsival. A villamos kocsiszeveztő hába eszengett, Jákab nem tért ki idejében, úgy hogy a kocsi összeteközött vele, a háján lévő kocsikabla a kocsi alá esett, Jákab horog a földre zuhant. Csakély horogzásokkal szenvedett a saját lábán jött fel a rendőrségre. Tanúk állítása szerint Jákab saját vigyázatlanságának köszönheti sérelmét.

Iparos ifjak házi ostályo. A nagyvárdi ipartestület ifjúságnak önképp egylete legközelebbi házi ostályát december hó 9-én tartja az egylet saját helyiségében (Körös-utca 1.) az egylet vigalmi bizottsága nagyban fáradozik, hogy minél nagyobb programmal mulattassa a mulatni vágyó fiatalokat.

Elvesszett gyémánt. Elvesszett tegnap este 7-8 óra között a Kis-híd, Hémer-tér, Pé-utca, Stern Miklós-féle házig terjedő útvonalon egy dr. brilláns függő ezüst foglalatban. A megtaláló hozza fel a rendőrség bünygi osztályához, hol tulajdonosa illő jutalommal részesül.

Ahol a háziaszony a szarka. Már régebbi idő óta vette észre Szabó Józsefné, hogy a tolvaj a háziaszony, és tetten a szarka éri. Azt mondta, hogy elutazik péknápra és titokban beszárkózt a szarkájába. Nem sokáig kellett várnia. A háziaszony alkucsall kinyitotta az ajtó és egyenesen az élekmárkára ment. Mikor javában munkálkodott, akkor tört rája Szabóné. A tolvaj háziaszony ellen a feljelentést megtette.

Megint egy Achim-ügy. Mostanában ugyancsak sürdün ad munkát Cserhásvéi kérésre, Achim L. András a bíróságok. Majdnem minden hétre jut egy-egy Achim-ügy. Tegnap is tárgyal egyet a gyulai bíróság. A

vádatának foglalkozott ama bűnpérről, melyet Csaba előjárósága indított meg Achim ellen, mert a volt honatyja egyik képviselőiütemlési közgyűlésen nemes felhuzdulásban azt vágta ki, hogy: az urak itt lopnak, csalnak. A vádatának nem lávra forogni konkrét vonatkozás: elejtette Achim ellen a vádat. E határozat ellen a kir. Gyűlés felelősséget jelentett be s így az egy nagyvárdi tőblához kerül döntés végett.

Köpenioki kapitány előlétele. Volt cipész, a világhírű köpenioki kapitány pórt — mint megírjuk, — szombaton tárgyalja a berlini törvényhozás. Volt előlejtést a vádlírat igen hosszan emlékszik meg. 1838-ban mint 14 éves ifjú lopásért 2 hetit fogházra ítélték; a következő évben ugyancsak lopásért három hónap börtönt kapott 1877. elején a prouziuli esküdtök órártalmatárárt 10 évi fogházra ítélték; 1880-ban Posenben egy évi börtönt kapott temet lopásért és végül 1891-ban a puzoni törvényeszi párták kifüggesztést 15 évi fogházat kapott.

Rabló cigányok és a di-naszt. Megrendülő szerencsétlenség történt tegnap Bemca alomas melletti, Korca Tona veséti pályamunkás egy kocsit észreverte, hogy erendója körül cigányok setekednek és hírozó sersécske, akarák elhajtan. Nival fegyvere nem volt, nála lévő minál pátonok közül vett egyet elő, hogy azt megparagvissa, a cigányokát elhassa. A paron szomban idő előtt rohant fel és a szerencsétlen embernek jobb kezét leszakította s aletést is súlyosan megsebelette.

Villamos fűzőkészülékek. Ez uon hozzuk a t. fagyasztó közönség örésére, hogy a villamos má, a villamos fűző és fűző készületek számára az áramot ipari áram szolgálatra a külön stoma mérő felállítása fejében a villamos má 2 koronát számlít fel és évenként legalább 14 korona áram biztosítása megkívántatik. A villamos fűző és melegítő készületek gyártása ma már oly fokot ért el, hogy a villamos má teljesen megbízható készületeket bocsáthat a t. fagyasztó közönség rendelkezésére. E készületek működésére és egyszerű kezeléséről vélet kötelezettsége nélkül, bárki a villány telepen személyesen meggyőződhetük.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Vasárnap este: Szép Ilonka, d. u. Valentinás.
Hétfő: Csodapép.
Kedd: Lélekny.
Szerda: Cyrano de Bergerac.
Csütörtök: Vig ózeveg.
Péntek: Kék szakalu herceg.
Szombat: Kék szakalu herceg.
Vasárnap este: Feikó Klári.

A vasárnapi előadások. Vasárnap délután a Vaidán más című hatáson, igaztó jelenetekkel megírta drámá körül színe, este pedig a nemrégiben bemutatott bájos, fehér operettet: a Szép Ilonkát játszik, a főszerepekben Karolyi Leonával, Harszerepében Mikcvel és Dobsa Margittal.

Modern drámai udjónások. A színház igazgatósága nagy gondot fordít arra, hogy teljes mértékben

kielégítse a nagyvárdi színházlátogató közönség igényeit a drámai műsor terén is. A legmodernebb natúr ránta írók termékeit hozza most egyúttal a színház, amelyek a külföldi színpadokon az új eszmék után sóvárogó legnagyobh tetszésével találkoztak. Éssak két nagy költőjének: Ibsennek és Strindbergnek egy-egy drámai udjónása kerül legközelebb bemutatásra Ibsen Népgyűlése 16 je a nagy póta művei közül is kiemelik megkapó problémájával, ragyogóan ékeszőlő, mely érzelmi dialógusaival. Strindberg: A p. című drámája körül — melyet szintén közönségből mutatnak be a nagyvárdi színpadon — egész kis iródoma keletkezett, magyarázván a mélységes gondolatok, igazán modern problémák nagy íróját. Mindkét darab előkészítésére nagy gondot fordít az igazgatóság, arra törekedvén, hogy az előadás négy hozzásmuljon a nagyvárdi drámai művelő modern szelleméhez.

NYILTÉR.)

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget és n. h. megrendülőmet értesíteni, hogy a **Gróf Ernő** által üzemeltetett sikeresül működő vállalatot, tekintettel, hogy üzletünk szolid alapon óhajtjuk vezetni, a raktáron lévő árukat minden elfogadható áron kiárusítjuk. Melyhelyünk továbbra is ugyanezen épület színház felől oldalon lesz.

Tisztelettel

Lebovits Miksa és Társa
cipészek,
a Szigligeti-színház szállítói.
Telefonszám: 571.

REGÉNYCSARNOK.

—
A csoda-ember.

Francia regény.
(Folytatás.) 58

Két egymás mellett függő hinta-ágyban fekvő a két székevény és a színté eszméitük lassan visszatért, mindig ugyanazon szavakat mormogták:

— Hol vagyok? — kérdé az egyik
— A rendőrség! A rendőrség!
— Nyögte a másik jód en.
Rövid szeméketek unaga körül tektnive megpillantotta térsát:
— Bémólisant! — susogá.
Aztán emlékezett megöröltetve, kérdetve:
— Hol a másik?
— Nini, hát még egy harmadik pajtáruk is volt? — csodálkozott a kapitány. — Hja fam, az bizonyosan a vip fenekére szállt, én azt nem láttam.

Majd az orvos felé fordult:
— Ugy látszik, hogy a fickók már észre térték, — mondá. — Majd kikérdéztük őket. Kiváncsi vagyok, hogy kerültek ezek a komédiások a tenger közepére...
Vajjon meghallotta-e az egyik megmentett és szavakat? Mert azonnal a másik oldalára fordult és mély

álomba látszott merülni, míg társra lépésben kiabálta:
— A szobor!... Hol a szobor?...

Az erős fölindulást nagy gyöngy váltotta föl, a betegeket teljes huzsonnyal óráig eszmélet nélkül fekdíték.

Egyeszerre telettek magukhoz, Midőn Pilecséche kinyitotta a szeméit és fölemelte fejét, társ bágdyát tekintetét vet találkozott.

— Magunk vagyunk? — kérdé.
— Igen — felelt a másik fejbőlintással.

Nem volt ott senki, a hajó e részében.
— Hová megy e hajó?
— Nem tudom.
— Főfodestér kiüldöntet?
— Isteneim, mit történt szta nagybátymmal? — jajgott Bémólisant a kérdés mellözve.
— Mit gondolhat magának, ha még el niktéltévelyében? Milyen kalandokon ment keresztül!
(Folyt. köv.)

Dénes Béla
Nagyvárad, Bem-tér.

Iparművészeti udjónások
BRONZE, CHINA-EZÜST
dísz tárgyakban
használati cikkkek
legjutányosabb és a leg-tartósabb evőeszközök.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

!! Ne szídjia a napot!!

lenyugta előtt senki. A kenyérgyűlés kudarcot vallott.

Telcsér Mátyás
női divatruháza

Szebb!

Nagyobb!

Olcsóbb!

mint valaha volt.

A nagykereskedők ezután is idekölthetnek legremekbű áruikat a takarékos hálygközönség jól tudja, hogy minden olcsó, csak a pénz drága, de üzletemben az sem drága, mert a vevő azért kétezeres értéket kap.

Tessék különbséget tenni!

Másnál	Nálam
1 ruhára scot szövet 3.50 kr.	Nálam 90 kr.
1 ruhára angol szövet 5.- frt.	Nálam 2.36 kr.
Agy elbő szőnyegek	27 kr.é.
Agylettük	78 kr.é.
Férfi vesált ing	87 kr.é.
Női boak (csok)	1 frt.é. kezdő.

Monyasszonyi kolengyek nagy választékban, hozzá szűj ajándék tárgyak és több olyan dolog, amelyekért pénzt nem fogadok el.

Apró hirdetések.

Ókusz-zsír 5 kilós postacsomag 8 K 70, Kicsinyben legutá-
nyosabban! "שׁוֹרֵשׁ" virsli, füstölt bus-
tás, **kaiknacservék**, **székényer**, fűszer-
árak.
Kis tészt (fűt pállás), asztali borok,
csesze szőlő. Gyomorbetegeknek barát,
itali halgató: **S T E R N S O M Á N A** -
Nagyvárad, Nagypiac-tér. 101

Arany, ezüst, nickel ezüstörökát,
ingy, fali és szekrény órákat, jeget- és köve-
s gyűrűk, fülgyűrű, láncok, mindenemű
ékszerek és lánczok dús választékban
olcsón kaphatók. Fenti cikkek javítása pon-
tosan eszközöltetnek. Freund (szépművelő),
Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálló. 108

**Aki olcsón akar ékszeret vásá-
rolni,** 14 kiváló arany jeget- és köve-
s gyűrűt dívtos fülgyűrűt "sz" keresse fel
Ferdner Testvéreket Kossuth-Lajos-u. 32.

15 év óta fennálló építményhely
mérték utáni megrendelések, ugyanint min-
demenny javítások helytől árban gyors-
an eszközöltetnek. **Darvasy Károly**,
Szinleáz-utca 4.

Gyűsz szobahidny kerestek, Cim az
"Előre" kiadóhivatalában.

!cső pénz!

Jelölges és hasznú föltételesek kö-
zöttök, órágébli kamata tartozások ol-
csónk kamatárba felszerelés (szépművelés),
tisztviselő köntösök, káczok, földbitokok
adás-velele és parcellázása, hitelforgalmi,
lakásépítkezési adás-velele olcsón fölté-
telek mellett kaphatók. **Gránát Éannell**,
bankbizományirodájuk Nagyvárad, Kossuth-
utca 9

**Próbálon pörkölt kávét vásá-
rolni** új módszer szerinti pörkölés, Szele-
zamatú egyfűtőlbi! **Ácsnéknél**, Kossuth-
utca 16. Olcsó árak. Állandó nagy tha-
vásár.

TELEPHON
az előző megjelöl. 628.

**Első Biharmegyei és Nagy-
várad**

műbútorgyár

Ajánlom a leggyorsabbtól a leg-
mégsebb kivitelűre a magyar és ma-
ban készült szalon, obisze,
háló, kávéházi és szőlősi
berendezéseket a legszolidabb
gyári árak mellett.

Rajzok, költségvetések kívánatai
díjmentesen.

18-100 Raktár és iroda: 29
Nagypiac-tér, Hódoss templom
mellett.

Telepek: Károlyvári-utca 38.
és Kossuth-utca 2.

Büch er Marton
bútorgyáros.

Himző- és előnyomda.

Felhívom a n. é. közönség b.
figyelmét előrendű **Fehérnemű**
varrotádra, hol kelengyek el-
készítését a legremekbél kivitel-
ben vállalom el.

Legujabb 79

himző minták és monogrammok
előnyomatnak és himeztetnek.
Tisztelettel megrendelést kér
Üz. Gyurikovits Bélaón.
Bazar-épület, a színházal szemben.

Pénz!

Olcsó **tökéltételezőes köl-
csönök** 10-15 évre folyósít,
ugyszintén régi, drágább kamatu
köcsönököt kicserél (convertál) a
lehető legrovidebb idő alatt,
házak, szőlők, földbitokok
örök árban való adás-velelel
vagy bérletet a legkicserebb
eredményvel közvetli.

Földbitokos parcellázását
saját költségen elvállalja és finan-
cirozza.

Faludi Ignác,
volt lakásépítkezési tükör bankbiz-
mány és ingatlanforgalmi irodák.
Nagyvárad, Mészáros-utca 2. sz. 40

Üzletiáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű
közönséget, hogy életemet **Nagy-
teleki-utca 10. dr. Grósz Mény-**
hert házába helyeztem át.

Ajánlom régi dívt kamappimait a
leggyorsabbtól a legkicserebbél ki-
vétel, ugyszintén elforgalom pát és
férfi kelcsok átalakítását igen szolid
árak mellett. Raktáron tartok dízes
sirtoszuokat is, melyet mecs olcsó
árban becspátok a nagyérdemű kö-
zönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel:

Mester Julia.
NAGYVÁRADON. 1-10

Kincs szebb
olcsóbbak
kedvesebb
ajándék
mint
**beszélő-
gép.**

Kapható: Edison Phonograph 3-rt.
Gramophon-műndarabul 1-150 kr.-tól.
Automata 3-rt felülbe.
Hengerek és lemezok olcsó vássa-
rban. Több ezer újfelvétel és zenében.
Használt lemezoket verzek vagy
újakra becserelek. Képoszeregek külön-
költségre felvételűk ingyen és díjmentesen.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása

Tóth József,
gramphon megkészeleő
Szeged, Könyök-utca 3. szám.

Gáspár Margit
kifűnő kávé- és tejsarnoka.

A Nagy Sándor-utca Weiszlovits-
házban levő tejsarnokot **Kiss nő-
vére**ktől átveszem, hol ezennel tisz-
tán kezelv tejsarnokot, minden faj-
val szolgálunk, ugyanint bivaly-tej
literje 14 krajcár, tejszín, tea-va-
túr, sátemény, tojás, hideg felvágott,
valamint faj gyűmölcsök és a legjobb
minőségben kaphatók. Tejsarnokot
kivánágra házhoz szállítok.

Jeg: ez nek egytelébe ajánlom
tejsarnokomat, hal reggelire és
uzsonnára jutásonos lehet abanálni.
Nagybecsi párfogást kér
teljes tisztelettel

Gáspár Margit,
Nagy Sándor-utca, Weiszlovits-ház. 98

Gyermek-kocsik
Fü- és leány-ruhák, öltönyök, gyermek
teherneműek.

Csacsemek kelengyök.
Bazar-árak, játékok, koszarárak
olcsó árak, nagy választék

ld. STERN VILMOS-nál
Nagyvárad, Kossuth-utca 16.
(Volt rendezőgép-épülettel szemben.)

**Butorraktár és
kárpatos tüzet!**

Tisztelettel h. tudósásra hozom a
nagyérdemű közönségnek, hogy életemet
Teleky-u. 24. sz. alá helyeztem
s a mai kornak megfelelő, legújansabb
modern stíli butorokkal rendeztem be.

Nakláron tartok **ébdés, hátszóbb**
berendezéseket az **szalon garni-
túrákat** és minden a szakmába vágó
munkák nálam a

legolcsóbb árban szerezhetőek be,
vagy hogy már egész **Biharmegye** **Pelley**
butorraktárától leszel. Ugyazint minden
esztegteljes munkát saját műhelyemben
készítek és szállítom for.

Teljes tisztelettel 43

PELLEY SÁNDOR,
butoraktáros.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körték** tart raktáron 3, legfeljebb
közönséget, hogy **izzólámpa** 3-4 watt fogyasztással gyert-
tyánként, melyek legolcsóbb árban kaphatók. **A szalon izzólámpák**
ára darabonként 72 fillér, honalyos (matt), szines fényképzé-
lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kártell
áron kerülnek eladásra. Ugyazint kaphatók **ernst-lámpák** és
ernium-lámpák gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.

Csi-lárok villamos motorok eredeti gyári árak
íviamppak és **villamos motorok** mellett kaphatók.

A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamos világítási
és erátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javi-
tását, íviamppak kezelését, lozzaváló szempalecsk szállítását, berakását
és minden a szakmába vágó munkalátokat a legolcsóbb árak mellett.
**Nagyláb megrendeleseknél megfelelő enged-
mény. - Költségvetés ingyen.**

Ajánlom fővárosi mintára berendezett áruházában nagy
raktáron levő **Női dívtak**- és **kosztüm-kelmeket**, blúz
selymeket, vásznot, teher-neműt. Nagy választék áll osp-
kekben, szepességi vásznotokban és asztalneműekben,
ruhadíszekben, rövidrukhákban, nap- és esernyőkben,
- varrókellékekben a t. verközőzönség rendelkezésére.

Tiszta selymetafel jonponok minden szűben **ft 6.60.**
Árum minőségéért szavatosságot vállalok.

Barna Jenő
női ruha és dívtelkek áruháza.
Fő-utca (Weiszlovits-ház)

Ocasió! **Szebbt árak!** **Ocasió!**

Karácsonyi vásár November 25-én veszi kezdetét.
Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb kivitelben.